

Els contes mesopotàmics i altres contalles que parlen de coses diferents

Robert Benaiges Cervera

Robert Benaiges Cervera (Cambrils, 1958) ha publicat, a la col·lecció Dàctil, el recull de contes *Crònica del naufragi* (2002) i els llibres de poemes *El periple de l'home orquestra* (2006) i *Palimpsest* (2006). També ha participat en dues obres col·lectives, dues reunions de textos de poetes i prosistes que són dos homenatges a Cambrils, *Palabras frente al mar* (2003) i *Cambrils. Retrat amb paraules* (2005).

Al mes de juny de l'any 2006 apareix a les llibreries, publicada per Arola Editors en la seva col·lecció Dàctil, l'obra *Els contes mesopotàmics i altres contalles que parlen de coses diferents*. Dos són, en realitat, els llibres. El primer, *Els contes mesopotàmics*, està precedit per una isagoge, és a dir, una introducció o preàmbul, i per dos proemis. La maquinària de la invenció queda mostrada quan l'autor afirma a la isagoge que la idea del llibre neix després de les lectures de diversos textos sobre Mesopotàmia. (L'escriptor, ja se sap, és sempre un lector que escriu, un lector que, alguna vegada, ha quedat interessat, o s'ha obsessionat per llegir allò que ell mateix ha escrit.) Els dos proemis presenten, cadascun a la seva manera, una idèntica clàusula d'inici, una geografia misteriosa en forma d'una ciutat desapareguda, Dolidur és el seu nom, i un manuscrit primer perdut i després trobat per l'escriptor. ("In modo naturale, uno manoscritto" —és com comença Umberto Eco la seva novel·la *Il nome della rosa*, 1982—, que és com dir "Un manuscrit, naturalment".) A partir d'aquí es presenten els contes, un total de quatre. I l'escriptor, o l'autor que és com ell prefereix anomenar-se, queda convertit en el traductor, perquè, com indica el lema del segon proemi en forma de proverbi sumeri, escrit, això sí, lluny d'aquella antiga llengua: "Un escriba que no sap el sumeri ¿quina classe d'escriba és?". En definitiva, és el traductor qui mostra la suma total de quatre contes sumeris. Mentres tant, l'autor intensifica els contes, o els detalla, o els multiplica amb una sèrie de notes al final del text. Les notes a vegades expliquen, a vegades amplien, a vegades intensifiquen informacions concretes. Traductor i autor elaboren un laberint, les parets del qual són assenyalades a l'epíleg, on s'ofereix una bibliografia bàsica i essencial, una suma de textos entre els quals no pot faltar un parell de llibres de Jorge Luis Borges, el gran constructor de

laberints. Són pocs aquests llibres, però hi és el que és imprescindible, *El Aleph* (1949). A “Los dos reyes y los dos laberintos” hi és escrit que un laberint és sempre “un escándalo porque la confusión y la maravilla son operaciones propias de Dios y no de los hombres”. En qualsevol cas, el lector, ja avisat, podrà passejar-se pel laberint que ha ordit Robert Benaiges Cervera. Només una haurà de ser la seva preocupació: Intentar esbrinar, o reconèixer, les diverses lectures dels diversos escriptors, el traductor i l'autor.

Però el llibre, ja s'ha dit abans, és, en realitat, dos llibres. *Els contes mesopotàmics* és el primer; *El ritual dels dies*, el segon. Es tracta d'un conjunt de contes breus que, segons s'informa a la també breu introducció, no són sinó l'arbitri del lleure, el poder de la distracció, l'autoritat del passatemp, una manera de la literatura en què la vida adopta la seva forma més tranquil·la i més plaent, petites felicitats literàries.

JUAN GONZÁLEZ SOTO

Publicat al diari *El Punt* el 10 de setembre de 2007

http://www.vilaweb.cat/www/elpunt/noticia?p_idcmp=2546487